

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 108 (2972) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 május 15

Kercs városa válságos helyzetbe került a gyors német előnyomulás folytán

Ismét súlyos veszteséget okoztak a németek az angolszász hajóhadnak. Cirkálót, rombolót, jégtörőt és több kereskedelmi hajót sülyesztettek el.

Indiában a Manipur völgyében heves harcok dúlnak

Alig fejeződött be a korall-tengeri ütközet, az ausztráliai vizeken máris újabb, nagyhorderejű események vetik előre árnyékukat. Bangkoki jelentések szerint melbournei hírek arról számolnak be, hogy a japán hajóhad, amelyről a korall-tengeri csata óta semmi jelentést nem hallottak, most jelentős mértékben megerősítve megjelent az Ausztráliától északra elterülő tengerrészen és Ausztráliában minden percben újabb japán akció megindulását várják. Az ausztráliai haderők vezérkari főnöke rádióbeszédében hangzottatta, hogy az ausztráliai és a szövetséges haderőnek a legnagyobb gyorsasággal kell felkészülnie a küszöbön álló nagy csatára.

Newyorki jelentés szerint a „Newyork Daily News” című lap hangsúlyozza, hogy a legközelebbi napokban irtózatos megpróbáltatások várnak a szövetségesekre Ausztráliában. Az Ausztráliáért indított csata a közeli napokban alighanem megkezdődik. A japánok óriási csapatokat szállítottak az Ausztráliától északra elterülő vizekre és ugyanakkor Mc. Arthur főhadiszállásáról jelentették, hogy a Salamon szigeteken levő japán támaszpontokon levő légiereő nagyszabású felderítő hadműveletet folytat.

A burmai helyzetet illetően Amerikában úgy értesülnek, hogy miután a kínai és a szövetséges csapatok között az összeköttetést a japánok elvagták, most azzal a tervvel foglalkoznak a szövetségesek részéről, hogy repülőgépen szállítanak a szövetségesek Csanghaiseknek hadianyagutánpótlást. A terv szerint naponta 100 repülőgéppel küldenek erősítéseket. Azonban így is legfeljebb 12.000 tonna hadianyagot juttathatnának el egy hónap alatt, ami távolról sem elegendő Csanghaisek számára a veszteségek pótlására.

Martinique sziget ügyében — mint a Bud. Tud. Vichyből jelenti — változatlan élénkséggel folyik a tárgyalás. Vichy-i politikai körökben rámutatnak arra, hogy rendkívül súlyos érdekeket vetett fel Washington követelése. Ez abból is kitűnik, hogy Petain tábornagy megrövidítette vidéki tartózkodását és visszatért Vichybe, hogy belekapcsolódhassék a tárgyalásokba.

Churchillnek a gázháborúra vonatkozó kijelentése továbbra is foglalkoztatja a közvéleményt és a sajtót. De míg német oldalon a legnagyobb felháborodás hangján foglalkoznak a kérdésnek még a fölvetésével is Churchill újabb, készülő gaztettének nevezik az esetleg megindítandó gázháborút, addig az an-

gol sajtó lelkesülten tapsol a minden emberi érzés legteljesebb hiányára valló bejelentéshez. A Daily Express pl. feltűnő helyen és formában ezt írja: „Több, mint egy éve készülünk a gázháborúra. Tökéletesen a helyzet magaslátán állunk a mérges gázok kutatásában.” Másfelől viszont az NST. londoni jelentése arról számol be, hogy Churchillnek a gázháborúra vonatkozó kijelentése, valamint az angol sajtónak az a híre, hogy a németek új, idegreható gázt találtak fel, valóságos rémületet keltett az an-

gol főváros lakossága körében. Levelek ereiben érdeklődnek a szerkesztőségektől és hadügyminisztériumtól, hogy vajon az angol gázárcsökkentés védelmet nyújt-e az új német gázzal szemben. Churchill, úgy látszik, nem számolt azazal, hogy a gázháború igen kétélű fegyver s hogy Németország vegyipara — mint azt német oldalon már kifejezésre is juttatták — legelső a világon. Anglia lakossága azonban tisztában van ezzel s így az gondolma és félelme csöppet sem alaptalan.

A német légiereő nagyszerű teljesítménye

Berlinből jelenti: (MTI) Különjelentés. A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német Távíratok Irodának: A véderő főparancsnoksága közli:

A német légiereő csütörtökön egy amerikai hajóraj elleni harcában az Északi Fok és a Spitzbergák között elsüllyesztett egy a Pensacola osztályhoz tartozó 9100 tonnás cirkálót és egy rombolót. Megsemmisített a német légiereő még egy 3000 tonnás jégtörőt és egy 2000 tonnás kereskedelmi hajót. Egy 10.000 tonnás teherhajót olyan súlyos találat ért, hogy teljesen lángba borult. Egyik délangliai kikötő ellen támadó harcigépeink ezenkívül megsemmisítettek még 4 brit kereskedelmi hajót, összesen 7500 tonna tartalommal.

A Kormányzó jelenlétében ünnepelték meg az otrantói csata 25-ik évfordulóját

A Magyar Távíratok Iroda jelenti: Az otrantói csata 25-ik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségek során pénteken délelőtt 10 órakor a Kormányzó ur jelenlétében ünnepély volt a haditengerészet budapesti emlékművénél. Ez alkalomból zászlókkal díszítették fel a Horthy Miklós-hídat. Kivonult folyami erők díszszázada, valamint a Haditengerészeti Egyesület díszkiállítását. Ez alkalomból zászlókkal díszítették fel a Horthy Miklós-hídat. Kivonult folyami erők díszszázada, valamint a Haditengerészeti Egyesület díszkiállítását. Ez alkalomból zászlókkal díszítették fel a Horthy Miklós-hídat. Kivonult folyami erők díszszázada, valamint a Haditengerészeti Egyesület díszkiállítását.

Kormányzó ur tengernagyi díszegyenruhájában frissen, ruganyos léptekkel szállt ki a hajóból és a Himnusz hangjai mellett ellépett a felsorakozott díszszázad arcéle előtt. Azután a haditengerészeti emlékműhöz lépett és azon nemzeti szalagokkal díszített koszorút helyezett el. Utána vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter helyezte el a honvédség koszorúját, majd a különböző küldöttségek és a folyami erők parancsnoka koszorúzták meg az emlékművet. Végül Dietrich Richard nyugalmazott vezérőrnagy, az otrantói ütközetben résztvevő magyar haditengerészek nevében helyezte el a koszorút, azután a Kormányzó ur megsemmisítette az elvonuló csapatokat, majd egy őrnaszádezred szemléje következett. Az őrnaszád legénysége a fedélzeten állt feszes vigyázásban. Amikor az őrnaszádok a Főméltóságú urral szemben haladtak el, a folyamőrök sapkájukat lengetve, háromszoros éljentséggel és több katonai személyiséggel kísérték a legfelsőbb Hadurra.

Zürichből jelenti: A Kercsi félszigeten tovább tart a megvert szovjet csapatok visszavonulása. A nehéz tüzérség és a sok bukóbombázórajjal támogatott páncélos és gyalogos német csapatok Kercs város felé üldözik a megvert vörös katonaságot és ma hajnalban érkezett jelentések szerint a németek előőrsői már alig 20 kilométerre vannak a félsziget északi csucán levő Kercs várostól. Kercs város elfoglalása súlyosan veszélyeztetné a krími-félszigeti szovjet hadsereg visszavonulását.

Stockholmi távirat szerint az angol haditudósítók Moszkvából ma reggel azt jelentették, hogy Markstein tábornok hadserege, a 11-ik hadsereg olyan feltartóztatathatatlan erővel nyomul előre, hogy Kercs város helyzete válságosra fordult.

Chittang elfoglalása rövidesen várható

Berlini jelentés szerint a japánok a visszavonuló angolokat követték: Manipur szoroson át a Manipur völgy felé, ahol még súlyos harcok folynak. Ez az első ütközet indiai területen. Azok a japán csapatok, amelyek három nappal ezelőtt lépték át India határát, szerdán 20 kilométerre közelítették meg dél felől Chittang városát. Mivel itt is erős páncélos kötelékekkel harcolnak a japánok, rövidesen számolni lehet Chittang elfoglalásával.

Sanghaiból jelenti: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: A csungkingi katonai előadó a Júnan délkínai tartományt fenyegető veszedelmével kapcsolatban leleplezte, hogy a Burmából 300 kilométer mélységben benyomult japán csapatokon kívül Júnant délről is két japán oszlop fenyegeti. Az egyik Thaiföldről jön, a másik Indo-Kína irányából. Ezek a csapatok a Mokokong folyó irányából nyomulnak előre.

Bernből jelenti (MTI) A Stefani jelenti: Wavel tábornok Indiában kijelentette, hogy a japán hadvezetés főlényé és a japán katonák hősiessége teljesen felborította a britek burmai haditerveit. Ezt a kijelentést Wavel tábornok Alexander tábornok Burmából elmenekült katonái előtt tette. A továbbiakban Wavel kijelentette, hogy az elkövetkezendő harcokban a brit csapatoknak nemcsak a japánok túleréjével, hanem a terepneheziségekkel és a nagy esőzésekkel szembe kell nézniük.

Kitűnően szerepelt az Immaculata énekkara az „Anyák Napja” ünnepélyén

Az Immaculata intézet Püspöki Óvodáképzőjének énekkara már rég túlhaladta azt a színvonalat, amelyen a kritika a műkedvelők és az iskolai énekkarok teljesítményeit szokta bírálattal alá venni. Ez az énekkar az intézet fiatal, de nagyon tehetséges és munkás zene- és énektanárjének, Csikyné Sippert Margitnak vezetésével alatt rövid idő alatt a város legjobb kórusa lett. Nem csak az iskolai énekkarai, hanem a többi énekkarok között is. Ahányszor azonban ez az énekkar valamilyen alkalommal fellép, mindig örömmel regisztrálhatjuk az újabb fejlődés jeleit. Mindig ad valami újat, szebbet és jobbat.

Az iskola háziünnepélyein többször hallottuk ezt a kitűnő kórust. Nagyobb ünnepi események alkalmával még nem igen volt alkalma a nagy közönség előtt mutatkozni. Mégis gyors fejlődést tapasztalhatunk és ma már elmondhatjuk, hogy az énekkar művészi színvonalon áll.

Harsányi Zsolt híres regényének filmváltozata

MAGDOLNA

Főszerepben: Lázár Mária, Turay Ida, Somlay A., Lehotay Arpád és Sárdy J.
Bemutató pénteken az APOLLOBAN

Abból az alkalomból alapítjuk meg ezt, amikor az énekkar a városi iskolák „Anyák Napja” ünnepélyén két nagyon szép Halmcs. és egy Bárdos-szerzeményt adott elő. Az ünnepség egyébként szerdán délután 6 órakor kezdődött a Szent László templomban. Az ünnepi beszédet Follmann Géza teológiai tanár mondta. Az énekkar számain kívül több szavaltat volt, amelyek közül Bartha Sári III. éves képzős Mécs-interpretálását kell kiemelnünk.

Az ünnepély jó alkalom arra, hogy felfigyeljünk az Immaculata intézet kitűnő énekkara és arra gondoljunk, hogy ennek az énekkarnak tudását, művészetét szélesebb körök előtt ismertté kell tenni.

A kérdésre egyébként még visszatérünk. (P.)

Szatmár készül a püspökszentelésre

Szombaton délután érkezik meg a hercegprimás

Nagyvárad. Saját tud. A Magyar Lapok már több ízben foglalkozott dr. Scheffler János püspöki kinevezésével és a közelgő, most már közelebbről püspökszenteléssel. Értesüléseink szerint Szatmáron már minden előkészületet megtettek, hogy a szentelés méltó keretek között menjen végbe és a hercegprimás látogatását a város az ország első zászlósurának kijáró fénnel ünnepelje.

A püspöki palotát már hetekkel ezelőtt teljesen rendbehozták. A MÁV ünnepi kontosba öltöztette az állomást erre az alkalomra. A város, a közséletek és egyesületek meleg fogadtatást készítettek elő a hercegprimás érkezésére.

A hercegprimás és Glattfelder Gyula püspök szombaton délután a menetrendszerű gyorsal érkeznek meg Szatmárra. A hercegprimás Nagykárolyban Pakocs Károly püspöki helynök, dr. Streicher Andor alispán, Kozányi Zsigmond vármegyei főjegyző, dr. Schusterich Béla nagykárolyi polgármester, dr. Boér Endre nagykárolyi főszolgabíró és Bakódy Antal nagykárolyi kegyes-

rendi plébános fogadják.

A szatmári vasúti állomáson dr. Kólcsey Ferenc főispán és dr. Csóka László polgármester üdvözik a hercegprimást, aki az Attila, Arpád és a Széchenyi-utcán át a püspöki palotába hajtat. Az utvonat két oldalán az iskolás gyermekek, cserkészek állanak sorfalat. Szombaton délután 6 órakor fogadás lesz a püspöki palotában. Először a székeskáptalan a központi papsággal tisztel meg a bihoros-hercegprimás előtt, majd a polgári és katonai hatóságok képviselőiben dr. Kólcsey Ferenc főispán, Felsőöry Lajos alezredes, állomásparancsnok és dr. Csóka László vezetésével polgári és katonai küldöttség járul a bihoros-hercegprimás elé. Ezután Ilosvay Lajos apátkanonok, plébánossal az élen a szatmári katolikus hívek küldöttségét fogadja Serédi Jusztinián bihoros-hercegprimás.

Hóman Bálint kultuszminiszter szombaton éjjel érkezik a püspökszentelés ünnepére. Madarász István kassai püspök gépkocsin érkezik meg Szatmárra.

A kirakatverseny díjazása

Nagyvárad. Saját tud. A Szt László-hét alkalmából megtartott kirakatverseny díjazása tekintetében az elmúlt nap döntött a bíráló-bizottság. A kirakatverseny bíráló-bizottsága Horváth Arpád miniszteri biztos elnöke mellett megtartott ülésén az az álláspont alakult ki, hogy a kirakatokat három szempontból mérlegelve: művészi anyagrendezés, az ünnepi héttel való vonatkozás és a propagatív jelleg szerint külön-külön bírálja el. Az ülést félbeszakítva a versenyre benevezett kereskedők kirakatait megsemmisítette a bizottság, majd a folytatódó ülésen

titkos szavazás útján a következő határozatot hozta a díjak odaítélése tekintetében.

Nagyvárad thj. város által adományozott 5 darab Szent László bronzéremet a kereskedelmi és iparkamara kísérő levelével a következő cégeknek ítélte oda a bíráló-bizottság: Pénhár Etelka virágüzlet, Hangya Sas-palotai fiókja, Szerencsi cukorkaüzlet, Nemzeti könyv- és papírkereskedés, Patoky András órá- és ékszerészüzlet.

A Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara által adományozott 5 darab oklevelet a következő cégek kapják:

Belvárosi

A husz éves magyar szenvedés óriási filmje!

Magyar feltámadás

Irla: A magyar sors. Parádás szereposztás: Tökés Anna, Kiss Ferenc, Otrubay Melinda, Csontos Gyula, Kiss Manyi, Bilicsy I., Maklár Toronyi, Pethes, Benkő Gy. stb.

BORIS KARLOFF monumentális történelmi filmje

III. RICHARD

a CASINOBAN

Sándor István illatkereskedő, Kárandy József rádió és műszaki vállalat, Ginzery Kálmán rövidtáru kereskedés, Markovits Miklós nő divatruház, Boruzs József szücs.

Nagyvárad thj. város által adományozott 10 darab oklevelet a következő cégek kapják: Estilap könyvesboltja, Molnár János cukrász, Szabó Károly asztalos, Lakatos István szücs, Riskó Béla férfi divatruház, Tompa Ferenc üveg- és porcellánkereskedő, Hedrich szalon, Örszem könyv- és papírkereskedés, Gyenge István órá- és ékszerész, Eszti szalon.

A bizottság megállapította, hogy a

Szent László-hét alkalmából tartott kirakatverseny színvonal tekintetében mögötte maradt a tavalyi versenyeredménynek. Ez azonban első sorban az általánosan jelentkező áruhánnyal magyarázható. A nagyvárad kirakatok művészibb berendezése céljából, amely közvetve város érdek is — elhatározta a kereskedelmi és iparkamara, hogy a nyári hónapokban 4-5 napos esti előadássorozatot rendez, amelyre fővárosi előadókat is meghív, hogy a kirakatrendezés művészetéről és a praktikus technikai megoldásokról kellő tájékozódást szerezhessenek a nagyvárad kereskedők.

Ittasságával védekeznek a mezőtelkei gyilkos legény

Teljes beismeréssel emlékezett vissza a gyilkosság körülményeire Indreás Péter a törvényszék előtt

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken egész délelőtt tárgyalta a nagyvárad törvényszék Indics (Iványi) Péter mezőtelki 20 éves román nemzetiségű gazdasági cseléd bűnügyét, aki az év február elsején éjszaka kicsalta Lec Sándor barátját a Körös partjára s a 16 éves fiut megfojtotta, majd az áldozat nadrágszíját a holttest nyakára szorítva, a Körös jegére vonszolta, ott annak ruháját elvette és a megfojtott fiut a vízbe dobta. A holttest napok mulva vetette partra. Pusztajlak határában a víz s a bevezetett csendőri nyomozás 8 nap alatt kézrekerítette a gyilkost Judicas Péter személyében.

A főtárgyaláson emberölés és rablás büntetével terhelt vádlott teljes beismerésben volt, azt állítva, hogy 5 liter bort ittak Lec Sándorral, majd Lec arra akarta rávenni, hogy lopják el a bíró lovait és szökjenek át Romániába. A vádlott erre nem volt hajlandó, mert sokat adott jó hírnevére s ekkor összeszólalkoztak, majd a veszekedés hevében megfojtotta.

Az ügyben igen sok tanút hallgatott ki a bíróság, de ezek az áldozat ruháinak megvásárlási körülményeiről tették vallomást s így a gyilkosság ténye a megejtett vizsgálat adataira és a gyilkos vallomására szorított.

Délben 1 órakor került sor a királyi ügyész vádbeszédére, amelyben az ügyész hangsúlyozta, hogy az italozás nem fedji a valóságot, mert a felbontult áldozat gyomrában nem találtak szeszt és egyéb körülmény is a gyilkos jószágára vall. Ezért súlyos büntetést kért. A védelem a vádlott beismerő vallomására, fiatal korára, büntetlenségére hivatkozott, megemlítve, hogy nem látja tisztázottnak a részesség körülményeit. Kérte az enyhítő szakaszok alkalmazását.

A törvényszék hosszas tanácskozás után bizonyítási kiegészítést látott jónak elrendelni s a főtárgyalást június 19-ére elnapolta.

MEGNYILT!

„Mátyás“-kert

Katolikus Körben, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Izletes ételek és italok, cigányzene. Telefon: 18-50.

Ujabb 21 ellenséges kereskedelmi hajót súlyosztettek el a németek 113 ezer tonnátartalommal

A Csatorna bejáratánál elpusztítottak két angol gyorsnaszádot. Észak-Amerika közel hárommillió tonna hajóteret veszített hadbalépése óta
A kercsi földszoroson tovább folyik az ellenség üldözése

Berlinből jelentik: (NTL.) A birodalmi főváros katonai köreinek megítélése szerint a Kercs-félszigeten vívott harcok még kedvezőbbben alakultak, mint várni lehetett. Azt a körülményt, hogy a Szovjetunióban bevallják a bolsevisták kelet felé való visszavonulását, itt különösen kiemelik, mert meglepően gyorsan következett be annak beismerése, hogy a szövetségesek üldözik a szovjet csapatokat. Német részről Norvégia óta első ízben történt meg újra, hogy valamennyi német fegyverem a legnagyobb mértékben együttműködött. Német katonai körökben megerősítik, hogy a német haditengerészet új fegyvereket alkalmazott. Új rendszerű rohamnaszádokról van szó, amelyek nagyszerűen beváltak. Ezek segítségével sikerült az ellenség hátában partraszállásokat végrehajtani és ezzel, az ellenséget teljesen megráznivali és bekeríteni. A támadásra lendült német kötelékek nagyságáról csak annyit hallani, hogy ezek sokkal kisebbek voltak a szovjet harcbevett csapatoknál. Német részről nem volt szükség nagyobb csapatok bevetésére. Mivel Németország belső vonalon harcol és így meg van a lehetősége a gyors csapatmozgásra, ezért az Anglia és Egyesült Államok állandóan hangoztatott jelzése az Európa elleni második arcvonal létesítéséről végeredményben csak ábránd keltésre jó, mert Németország és szövetségesei a belső arcvonalon mindig ott indíthatnak meg támadásokat, ahol akarják. Biztos, hogy a tulajdonképpeni nagy támadások nem ott fog megindulni, ahol az ellenség hamarosan megtanulja felismerni ennek a tételnek helyességét. (MTI.)

Német tengeralattjárók újabb nagy sikere

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti. A Führer főhadiszállásáról jelentik. A véderő főparancsnoksága közli: A kercsi-félszigeten fáradhatatlanul folyik az ellenség üldözése. Keres kikötőjét, valamint a környező vizeken lévő hajókat eredményesen bombázzuk. A Donec-vonal több pontján csapataink elhárító harcban állanak nagyobb számú ellenséges erővel. Az arcvonal északi szakaszán támadó vállalkozásaink eredménnyel jártak. Szerdán a keleti arcvonalon légi harcokban 84 gépet lelőttünk. Öt gépünk nem tért vissza. Április 26 és május 13 közt az ellenség a keleti arcvonalon 748 repülőgépet vesztett. Ugyanezen idő alatt 82 repülőgépünk pusztult el. A Földközi-tenger felett lelőttünk négy angol gépet. Az Atlanti-óceán északi részén német tengeralattjárók megtámadták egy Anglia felé haladó karavánt. Több napos elkeseredett harcban kilenc hajót súlyosztettek el 31.000 tonnával. Egy gőzöst megrongáltak. Amerikai vizeken ezenkívül még 12 hajót

elsúlyosztottunk 82.000 tonnával, valamint egy őrhajót. Ezzel az ellenség hajózás néhány napon belül 113.000 tonnát kitevő 21 kereskedelmi hajót vesztett. A csatorna bejárata előtt lefolyt

Már csak elszigetelten tanusítanak gyenge ellenállást a kercsi szovjet erők

Berlinből jelentik: (NTL.) Mint már május 13-án jelentettük, a kercsi nagy csata eldőlt és a német, valamint román csapatoknak nagy sikert és gazdag zsákmányt hoztak. A megvert bolsevista erők már csak elszigetelten tanusítanak gyenge ellenállást. A nagyobb esőzések ismét felzatták a talajt. A német csapatok előnyomulása ennek ellenére is tovább tart. A német haditengerészet újabb sikerei tekintetében a következő körülmények emelendők ki: Az Atlanti-óceán északi részén elsúlyosztott hajókaravánban haladó hajók számából és tonnatartalmából kiderül, hogy csaknem kizárólag három-ezer tonnás hajókból állt. Ebből látható, hogy az angolok kénytelenek egész kis járműveket alkalmazni, ha

tengeri harcban egy német torpedónaszád elsúlyosztott egy gyorsnaszádot, egy másik angol gyorsnaszádot egy aknakeresővel folytatott harcban pusztult el.

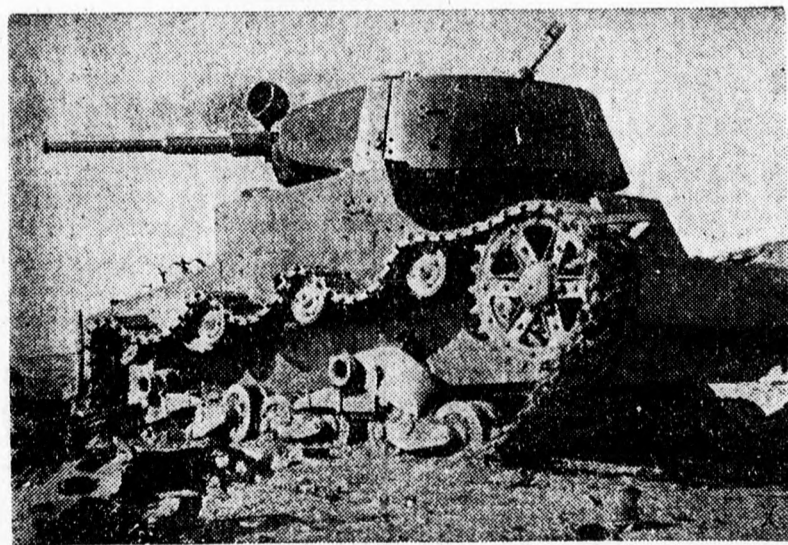
össze akarnak állítani egy hajókaravánt. Az amerikai vizeken nagyobb teherhajókat és kőolajszállító hajókat súlyosztettek el. Sikeres tevékenységet fejtettek ki a német tengeralattjárók a Karibi-tengeren és az amerikai partok előtt. Az Egyesült Államok alig százötven napja áll háborúban. Ez alatt az idő alatt német búvárnaszádok tevékenysége következtében 280 kereskedelmi hajót vesztett, összesen egymillió 873.400 tonnával. Ehhez járul még a japán haderők által elsúlyosztott tonnamennyiség. A japánok április végéig 180 kereskedelmi hajót súlyosztettek el 938.000 tonnával. Ezzel az Egyesült Államok kereskedelmi hajózása egyharmadát veszítette el a háboruból lépés óta. (MTI.)

Szovjet páncélos gyülekezéseket vertek szét a németek a Donec-arcvonalon

Berlinből jelentik: (NTL.) A véderő főparancsnokság közlése szerint német harci és zuhanóbombázó repülőgépek a Donec arcvonal egyik helyén, ahol leghevesebben tombolt a harc, bolsevista páncélos gyülekezéseket és tüzérési állásokat támadtak. A támadásra készülő ellenség súlyos és véres veszteséget szenvedett. A német zuhanóbombázók főként a terepen feltűnő ellenséges páncélcsoportokat szemelték ki és ártal-

matlanná tették azokat, még mielőtt támadásra fejlődtek volna ki a német állások ellen. A sok léghárító üteg erős tüzelése ellenére is a német zuhanóbombázók, eddigi jelentések szerint, 28 ellenséges harci csoportot tettek harképtelenné. Sok más acélkolosszus kigyulladt, vagy bombarobbanások légnomása következtében felborult. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTL.) A véderő főparancsnokságnak jelentése sze-

Igy maradt a csatatéren egy ötvenkét tonnás szovjet páncélos szörny

rint német harci gépek május 13-án virradó éjjel támadásokat intéztek Kercs erődtései és a kikötő berendezései ellen és ott nagy tüzeket okoztak. A Kercstől délre fekvő szomszédos kikötőben is kitűzött célokra zuhantak a bombák. Május 12-én légitámadásokat intéztünk a kercsi szorosban levő hajócélok ellen. Eddigi jelentések szerint elsúlyosztottunk egy vontatót, egy halászbárkát és három teherhajót. — Megrongáltunk 16.400 tonnányi több parti járművet.

Churchill ismét tévedett

Genfből jelentik: (NTL.) A németek keresi sikereiről a *Boston Herald* megjegyzi, hogy egy nappal azután, hogy Churchill kijelentette, semmit sem tud bármiféle csapattömörítésről a keleti arcvonalon teljes mértékben folyik a németek támadása a Krimi-félszigeten. Ugyátszik olyan gondosan előkészített csapásról van szó, amelynek a mult nyáron és őszszel napirenden voltak. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTL.) *Sumakow* szovjet hadnagy a napokban átszökött a németekhez és fogságba jutása után kijelentette, hogy a vörös hadseregben a hangulat kétségbeejtő. A legénység rosszul táplált és idegei felmordták a szolgálatot. A gyengeségtől sokan már fegyverüket sem tudják hordozni. Az éhség nehézhónapjai után a katonák közt sokan panaszkodnak testük megduzzadása és farkasvakság miatt. (MTI.)

Berlinbe érkezett a volt iraki miniszterelnök és a jeruzsálemi főmufti

Berlinből jelentik: (NTL.) *Rasid Ali el-Kailani* volt iraki miniszterelnök és a palesztinai nagymufti Berlinbe érkeztek. A külügyi hivatal, az olasz szövetség tagjai és a Berlinben élő arabok fogadták őket. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (NTL.) Az angol hírszolgálat jelentése szerint a török határ közelében élő kurdok közt keletkezett zavargások elnyomására iráni csapatokat küldtek ki. (MTI.)

Diszközgyűlés keretében leplezték le Kozma Miklós arcképét a Sajtókamarában

Budapestről jelentik: (MOT) A Magyar Hirlapírók Országos Nyugdíjintézete csütörtökön diszközgyűlést tartott, melynek keretében leplezték az egyesület volt elnökének, vitéz leveldi Kozma Miklós arcképét. Az ünnepi beszédet vitéz Törs Tibor, a képviselőház alelnöke mondotta. Megilletődött szavakkal idézte Kozma Miklós emlékét, akinek elhunytával a közéletet, az az újságíróársadalmat és a Magyar Hirlapírók Országos Nyugdíjintézetét mérhetetlen veszteség érte. Beszédében méltatta Kozma Miklós arcképét, a magyar rádió és a Magyar Távirati Iroda élén kifejtett munkássága jelentőségét.

Uj japán támadást várnak az ausztráliai vizeken

Burmában megsemmisült a szövetséges csapatok fele. Az életbenmaradtak 70 százaléka sebesült

Stockholmból jelentik. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Ausztráliában feltételezik, hogy a japánok főereje érintetlen maradt a korall-tengeri ütközet során. Észak-amerikai rádiójelentések szerint a japán hajóhad ismét megkezdte működését az ausztráliai vizeken és Ausztráliából érkező jelentések alapján arra következtetnek, hogy új japán támadás áll küszöbön.

Tokióból jelentik. (MTI) A Német TI jelenti: Hivatalos jelentés szerint Ujguinea északi részének valamennyi fontos pontja japán kézben van már három hét óta. A csapatok nem szenvedtek nagyobb veszteséget. A japánok megérkezésekor a holland hatóságok már mind elmenekültek.

Szöfiából jelentik. (OFL) A kanadai tengerészeti minisztérium közlése szerint a Szent Lőrinc folyamán egy ellenséges buvárhajó elsüllyesztett egy másik amerikai hajót. (MTI.)

Amszterdamból jelentik. (NTI) Manuel Quenzon, a Fülöp-szigetek „elnöke” ezredán feleségével és gyermekeivel megérkezett Washingtonba. A pályaudvaron Roosevelt és a kormány több tagj üdvözölte. (MTI.)

Amszterdamból jelentik. (NTI) Washingtoni hír szerint a külügyminisztérium közölte, hogy Roosevelt indiai személyes követe betegsége miatt rövidesen visszatér hazájába.

Wavel beismeri a tengeri uralom elvesztését

Amszterdamból jelentik (MTI) A Német TI jelenti: Johnston az angol rádióban a burmai helyzetet többé-kevésbé változatlanul mondotta. Beismerte, hogy az angol és kínai csapatok elvesztették az összeköttetést egymással. Wavel tábornok kijelentette, hogy mindezen kudarcok fő oka a tengeri uralom elvesztése.

Rómából jelentik. (MTI) A Stefani jelenti: A Popolo di Roma megállapítása szerint a burmai hadműveletek közlekednek a végő befőzéséhez. A szövetséges csapatok fele holtan maradt a csataterén és az életbenmaradtak 70 százaléka sebesült. Az ellenség megsemmisítésének tökéletesebb példája el sem képzelhető.

Sanghaiból jelentik. (MTI) A Német TI jelenti: A Közép-Kínában küzdő japán hadsereg megállapítása szerint a kínai csapatok burmai vereségének hatása már is mutatkoznak a Hankau körüli kínai arcvonalon. Itt 1500 kínai megadta magát és kijelentette, hogy nincs kedvük tovább harcolni.

Döntő szakaszba jutottak az Antillák ügyében folyó francia-amerikai tárgyalások

Vichyből jelentik. (MTI.) Az érdeklődés középpontjában még mindig az antillák ügyében folyó tárgyalások állanak, amelyek úgylátszik döntő szakaszhoz értek. Semmiféle hivatalos közleményt nem adtak ki a megbeszélések részleteiről. Hivatalos körök felfogása szerint az amerikai kívánságokkal szemben eddig

még közzé nem tett újabb jegyzékben szegte le álláspontját Vichy. A francia kormány nyilvánvalóan el akarja kerülni a súlyosabb bonyodalmakat és végső erőfeszítéseket tesz az Amerikával való jóviszony fenntartására. A nemzeti büszkeség Madagaszkár megtámadása után aligha törődhet bele a francia felségjogok ellen irányuló újabb támadásokba. Biztosra vehető, hogy az egész ország Laval mögött áll a francia birtokok védelmében. A sajtóban továbbra is a francia-amerikai megértés óhaja nyilvánul meg. A lapok Petain és Laval újabb nyilatkozatát idézik annak bizonyosságul, hogy franciaország a fegyverszünet óta is mindig nagy súlyt helyezett az Egye-

sült Államok barátságára is.

Vichyből jelentik. (NTI) Petain al-lamfő elnökletével ezombaton tartják a szokásos hétfői minisztertanácsot, melynek itteni politikai körökben a napirenden levő problémáknál fogva nagyjelentőséget tulajdonítanak. Itteni körökben a hét végére további fejlődést, sőt talán visszavetést várnak Martiniere kérdésében amelynek ügyében a francia kormány jegyzéket nyújtott át. (MTI.)

Stockholmból jelentik. (NTI.) Mint az angol hírszolgálat hivatalos forrásból jelenti, Madagaszkár szigetén az elfoglalt területek igazgatásában a degaulleisták is résztvesznek. A közlemény szerint a szabad francia nemzeti tanács szerepet játszik a területek igazgatásában. (MTI.)

Az iparjogosítványt halmozó kereskedők ellen beszélt a kassai polgármester

A Magyar Tudósító jelenti: Érdekes jelentést ismertetett dr. Pohl Sándor polgármester a kassai közigazgatási bizottság ülésén. Ebben rámutat arra, hogy a kereskedelmi és ipari pályára lépők legtöbbször csak azért hajlandók ebben a foglalkozási ágban tevékenykedni, mert az uralkodó konjunkturális helyzet a gyors meggazdagodás reményével kecsegteti őket. Ez a remény annyira uralkodik felfogásukon, hogy eszükön sem eszik a keresztyén erkölcsöt sokszor figyelmen kívül hagyva, öncélú tevékenységre sarkalja őket, amelynek az elérése érdekében szinte megkövetelik a társadalomtól és a hatóságoktól, hogy ebben segítségükre legyen. Ha a jogszabályokra, vagy a keresztyén jóerkölcsre figyelmezteti őket a hatóság, abban rögtön személyük ellen irányuló magatartást, rosszakaratot, a keresztyének érvényesülésének meggátolási akaratát, sőt sokszor zsidópártolást vélnek felfedezni. Ugyanebből a szellemből következnek, hogy

egyes keresztyén kereskedők valóságban iparjogosítvány-halmozókká válnak.

Eppen ezért felveti a gondolatot, hogy nemcsak a kijelölés alapján gyakorolható iparoknál hanem általában korlátozni kellene a város területére érvényes egyes iparjogosítványok számát, vagy legalább az egy személy által gyakorolható iparok számát.

A kassai polgármester felszólalása olyan hibára mutatott rá, amelyre nálunk is sok példát lehet találni. Erre már több ízben rámutattunk azzal kapcsolatban is, hogy a keresztyén és nemzeti irányú egykori nagy ellenfelei és jelenlegi gáncsolói semmi erkölcsi szöveget nem éreznek, amikor a legmohóbban vetik magukat a könnyű meggazdagodási lehetőségekre. Igaza van Kassa polgármesterének, amikor megállapítja, hogy a megatalkodott jogosítványhalmozók keresztyén és nemzeti érdekre hivatkoznak, amikor erkölcselen üzemleiket leplezni akarják, holott semmi sem ellenkezik úgy a keresztyén és nemzeti érdekekkel, a magyar tisztességgel, mint ezeknek a kapzsisága és ragadozó gazdasági szerepe.

Pohl Sándor polgármester szavai nálunk is kellő figyelmet és méltánylást érdemelnének.

Tisztújító közgyűlést tartottak a nagyváradai vendéglátó iparosok

Bornemissza Béla a helybeli csoport elnöke

Köztudomású dolog, hogy a helybeli vendéglátó iparosok az Országos Szövetségbe tömörülve, Nagyváradon Szakosztályt alakítottak (B. Mussolini-tér 10. szám alatt), 1941. évi február hó 1-én, amelynek elnökévé Bornemissza Béliát választották meg. Egy év eltelté után, a vendéglátó iparban olyan gyors változások mentek végbe, amelyek következtében igen sokan lemondtak erről az iparról, eltávoztak, miért is

szűkegessé vált új intézőbizottság választása. Nagyváradon jelenleg 10 I. osztályú, 28 II. osztályú, 22 III. osztályú vendéglő és 82 korcsma van, ez a szám azonban nem teljes, mivel az iparjogosítvány, az italmérséki engedélyek kiadása folyamatban van.

A közgyűlés örökös díszelnökévé Leitner Ferencet, a Kék Macska volt tulajdonosát választotta meg. Elnökül Jónász Lajos, alelnökül Ná-

nási Józsefet és Vajna Györgyöt, intézőbizottsági tagjaivá: Feszli József, Petrásovits Árpád, Krajcsik István, Fülöp István, Balaskó Ferenc, Haby József, Bakcsy Ádám, Iványi Jenő, Bajkay Sándor, Fazekas Zoltán, Szántován Péter, Karácsony János, és Babrik József választották meg.

Póttagoknak: Barca Mihály, vitéz Füzesi Sándor, vitéz Cégény Sándor, vitéz Széke Sándor, vitéz Varga János, Széplaky Imre, Kovács Sándor lettek megválasztva.

Felügyelőbizottsági tagokként: Balázs Ferenc és Vajda Béla, pénztárnoknak Novák Gyula lettek megválasztva.

A folyó hó 12-én megtartott közgyűlésen több mint 100 vendéglátó iparos jelent meg. A polgármester képviselőtében dr. Varga László városi tanácsnok, a kerületi Kereskedelmi és Iparkamara képviselőtében Kókay Károly titkár, a Nagyvárad és Vidéke Ipartestület képviselőtében Szabó Károly elnök, valamint a Székesfehérvári Országos Szövetség két küldöttje.

Beszámoló az elmúlt évről

Jónász Lajos elnök megnyitó beszéde után dr. Kalas László számolt be az elmúlt év történetéről és érdekképviselői munkájáról, köszönetet mondva a hatóságoknak megértő támogatásukért. Egyidejűleg felhívta a vendéglátó iparosok figyelmét arra a fontos szerepre, amely a rendkívüli körülmények között rájuk vár. Szerinte

a vendéglátó iparos ütközőpont a fogyasztó közönség és hatóság között és míg egyfelől igyekezik minden erejével és hazafias megértésével a hatósági intézkedéseknek a legteljesebb mértékben érvényt szerezni, másfelől a körülményekhez mérten törekszik vendégeit a legteljesebb megelégedésre kiszolgálni.

Utána dr. Varga László városi tanácsnok szólt fel a polgármester megbízásából. Örömeinek adott kifejezést, hogy ez a szakosztály egyedülálló a maga nemében Nagyváradon, mivel kizárólag keresztyén tagjai vannak. A hatóság munkájáért, ezert, köszönetet nem járhat, mert a magyar tisztviselő munkáját ezíve, ezé és lelkiismerete, törvénye ezert hajtja végre, amiért sem elismerést, sem köszönetet nem igényel. A továbbiakban biztosítja a hatóság legmesszebbmenő támogatását a vendéglátó iparosokkal szemben.

A választás megejtése és több felszólalás után a közgyűlés a Himnusz lelkes elenklése után fejeződött be.

A közgyűlésen a vendéglátó iparosok egyöntetű ösztentartó akarata nyilvánult meg úgy szakmai, mint más vonatkozásban és így minden jogos feltétele meg van arra, hogy ezen szakosztály, mint a multban is, a jövőben is közhasznú tevékeny munkát tud kifejteni.

(—)

Szombaton tartja műsoros táncestélyét a MÁV "Turul" Dal- és Onképző Egyesület

A MÁV „Turul” dal- és Zene Onképző Egyesülete folyó hó 16-án este 8 órai kezdettel rendezi meg műsoros táncestélyét a MÁV Nagyvárad Alműhely dísztermében. Műsorra kerül Erdélyi Mihály: „Legyen úgy mint régen volt” című három felvonásos operettje. A zenekart Kovács Győző karnagy vezényli. Az énekszámokat Vincze László, a táncokat pedig M. Antalfy Margit táncitanárnő tanította be. A díszletet készítette Fábrián Károly, festette Papp Emil.

„Ne mulasszanak el az államférfiak egyetlen alkalmat sem a becsületes, igazságos és mértékletes béke megteremtésére“

XII. Pius pápa békeszózatot intézett a világhoz

Rómából jelentik: XII. Pius pápa szerdán délután 18 óra 30 perckor elmondotta rádióbeszédét 25 éves püspöki jubileuma alkalmából, majd apostoli áldását adta a hallgatókra.

— A mai évforduló — mondotta a pápa — amelynek tiszta és őszinte örömtől kellene ragyognia az egész katolikus világban, olyan időre esik, amely tele van aggodalmakkal és szenvedésekkel. Az események tragikus egyvelege arra készít minket, hogy magunkba szálljunk és megtisztuljunk. Arra készít, hogy új utakat keressünk kiigazítsuk ítéletünket, akaratunkat és cselekvésünket. Mindaméltalán őszinte meghatottsággal és elégtétellel tölt el, hogy az egész katolikus világ imádsággal ünnepli meg ezt a mi jubileumunkat és áldozatot hoz a Szentegyház javára és adományokat ad sok ezer és ezer inségen lévő testvérünknek.

A Pápa ezután hangsúlyozta, hogy az egyház jövőjébe vetett bizalmát Szent Péter sirjából meríti.

— Az egyháznak is volt tavasza — folytatta beszédét — és ebben a tavaszi korszakban az egyház szellemi profilját a következő felreismerhetetlen vonások jellemezték: 1. A győzelemnek megdönthetetlen bizonyossága, amely mélyeséges hiten nyugodott. 2. Az áldozat őszinte és fenntartás nélküli vállalása. 3. Az eucharisztikus élet belső elve, amely az eucharisztikus gondolat szociális hatóságának belső meggyőződéséből fakadt. 4. A törekvés a lelki és a hierarchikus egység felé.

— Napjaink igazi kereszténysége azonban nem más, mint a primitív kereszténység. Az egyház nem változik meg sem dogmájában, sem belső erejében, mert elpusztíthatatlan és legyőzhetetlen. Mindaméltalán, akármilyen nagy legyen is az egyháznak nyugalma, meg kell állapítanunk, hogy Krisztus isteni alapítása ma sok államban létéért küzd. Az istentelenség, a módszeres keresztényellenesség és a hideg közömbösség hadat üzentek az egyháznak a nehéz küzdelmek óráiban. Példát kell merítenünk a primitív egyház egyszerű fiainak áldozataiból és az ő izzó hitükből, ernyedetlen bátorságukból és a győzelembe vetett szilárd hitükből.

A Pápa hangsúlyozta, hogy a hitélet központja ma is, mint az elmúlt századokban, az eucharisztikus gondolat. Majd kijelentette, hogy ma jobban, mint valaha, hő ima száll Krisztus felé, hogy ismét egyesítse az egyházat. Ehhez az imához ma olyanok is csatlakoznak, akik nem tagjai a látható egyháznak, de veszélyeztetve látják magán a kereszténységnek a létét.

A Szentatya részletesen szólott a Vatikánban folyó ásatásokról, amelyek új bizonyítékait hozták annak, hogy a Szent Péter bazilika valóban Szent Péter sirján emelkedett. Az ásatás során 1500 régi pénz került napvilágra, bizonyítékul annak, hogy már a középkorban is a világ különböző tájairól idejtek a zarándo-

kok, mintegy Szent Péter sirjához imádkozni. A pénzek között magyar pénzek is voltak, mint a Pápa megemlítetté.

„Tökéletesen pártatlanok vagyunk minden hadviselő féllel szemben“

— Ma — folytatta a pápa — a mostani háború kitörése előtt és alatt is, testünkkel-lelkünkkel, minden erőnkkel, apostoli küldetésünk teljességével a békéért dolgoztunk. Most, hogy a népek a küszöbönálló új hadműveletek aggodalomteljes várakozásában élnek, megragadjuk az alkalmat, hogy ismét a béke szavát hallassuk és ezt tesszük azzal a tudattal, hogy tökéletesen pártatlanok vagyunk minden hadviselő féllel szemben és egyformán szeretünk kivétel nélkül minden népet. Nagyon is jól tudjuk, hogy a dolgok mai állása mellett aligha tehetnénk a siker reménye mellett konkrét javaslatokat az igazságos és méltányos béke helyreállítására. Már a béke szó kiejtése is azzal a kockázattal jár, hogy egyik

vagy másik felet sértjük. A helyzet ugyanis az, hogy miközben az egyik fél a már elért eredményekre hivatkozik, a másik reményét a most következő csatákba veti. Ma olyan a politikai és katonai helyzet, hogy pillanatnyilag semmi gyakorlati lehetőség sincs a béke azonnali helyreállítására. Mindaméltalán azonban a háború anyagi és szellemi téren olyan pusztítást okozott, hogy minden erőfeszítés szükséges ahhoz, hogy a háborút gyors befejezéshez lehessen juttatni, nem is szólva a háború önkényes kegyetlenségeiről és erőszakosságairól, amelyek ellen már annyiszor felemeltük figyelmeztető szavunkat és amit most még nagyobb hévvel és erélyesen tesszük meg, tekintettel arra, hogy az a veszély fenyeget, hogy a még gyilkosabb háborús eszközök alkalmazására kerül sor, a modern fegyverek technikai tökéletessége folytán hihetetlen szenvedéseket, nehézségeket és kínokat okozva a népeknek. Évtizedeken át hihetetlen költséggel, hatalmas erőfeszítések történtek a szociális kérdések megoldására. Most a népeknek

Kisriport a nagy háborúból

Honvédek járőrcében Ukrajna harcterein

— A honvéd haditudósító század közlése —

A párás, feltűnően enyhe éjszakában ötven lépkedünk a lák között.

Péter Miklós szakaszvezető, azután két önként jelentkezett embere s mi ketten, haditudósítók. Péter szakaszvezető a legügyesebb és legvakmerőbb ielderítő járőrparancsnokok egyike az egész zászlóaljban. Most is önként vállalkozott erre a feladatra.

— Csöndesen! Hangtalanul! — suttog hátra a szakaszvezető — minden zajt kerülnünk kell!

A vállalkozás tette érdekesebb és izgató. Állásainktól mintegy öt kilométerre északra, különös mozgólódást tapasztaltak megfigyelő repülőink, de pontosan nem tudták megállapítani, hogy milyen ellenséges erők bujhattak meg az erdő, bokros domboldalon. Ezért kell most pontos jelentés arról, hogy mi történik ezen a szakaszon.

Máris izzadunk, pedig alig tettünk meg két kilométert. Minden lépésre vigyáznunk kell. A sötéttségben bizonytalanul érzem magam az ember. A lák között néha hanoghat hall, ágak reccsenésére lesz figyelmes. Gyakran az az érzésünk, hogy máris az ellenség közelébe jutottunk.

Most egyszerre olyan világosság támad, mintha belereflektoroztak volna az erdőbe. Olyan az erdő ebben a különös, fehér világításban, mintha nem is valóság volna az, amit látunk, hanem valami roppant filmvásznonról loszforeszkálnának felénk a

lák törzsei. Világító-rakétát lőttek ki valahol a közelben. A néhány percig tartó éles világítás után még leketébb az éjszaka. De a sötétség valamiképpen mégis csak megnyugtatóbb, mint a világító rakéták kísérteties, természetellenes fénye.

Átkapaszkodunk egy dombháton s most vizes, latyakos terepre érünk. A két dombvonulat között zombékos, mocsaras a talaj. A víz beletolyk a bakancsunkba, olykor-olykor beletenyerelek a pocsolóba. De ki törődik most ilyen apró kellemellenségekkel! Már túl is vagyunk ezen a szakaszon s most egy vágásban baktatunk az erdőn keresztül. Időnként megállunk, hallgatózunk. Néhány lövés csattan fel itt-ott, azután megint egy világító rakéta vakítóan fehér fényárra borul rá a dombokra.

A vörösöknek semmi nyoma. Pedig most már nem lehet messze az a pont, ahol szovjet-erőket figyeltek meg repülőink.

Kijutunk az erdőből. Lassan világosodik. Szürke esőfelhők borítják az eget. Előttünk egy majorság romjai tűnnek fel.

Feltűnően ki kell kémelelnünk ezt az elhagyott tanyát. Szántások árkaiban kuszva, a bokrok mögött meglapulva nyomlunk előre. A tanya sövénykerítéséig jutottunk már el, de életnek, mozgásnak nyomát sem látjuk. A kerítés résein leskelődünk be az udvarra. No most, mintha valami mozgólódást vennénk észre...

azt kell látniok, hogy nemzeti jóvómunk és javaik milliárdjait emberi javak és életek elpusztítására teco- zolják el.

„Forró és nyomatókos felhívást intézünk“

— A nemzetek vezetőihez azonban még egy felhívást akarunk intézni: A család szent intézmény. A család nemcsak a gyermekek bölcsője, hanem a hazé is. Nem szabad megfosztani a családot attól a nemes hivatástól, amelyet Isten adott neki. Nem szabad, hogy a család és vele együtt az iskola, kizárólag a csatár előtere legyen. Nem szabad, hogy a hitvestársakat állandóan elválasszák egymástól, hogy a gyermekeket kizsáksítsák szüleik gondos felügyeletéből. Vissza kell adni a családot békés hivatásának — mondotta nyomatékkal a Szentatya.

— Forró és nyomatókos felhívást intézünk minden államférfihoz, hogy ne mulasszon egyetlen alkalmat, amely utat nyit a becsületes, igazságos és mértékletes béke felé, olyan béke felé, amely szabad és termékeny egyetértésből fakad, meg ha nem is felelhet meg minden ponton reményeinknek.

— És most, befejezésül, az irgalom és a bölcsesség Atyjához fohász- kodunk, hogy siettesse a mindenképp által oly hön óhajtott nap hajnalha- sadását. Támasszuk fel magunkban a szeretet szellemét. Legyünk készen hitünkkel és munkákkal arra, hogy a történelem legáltalánosabb, leg- pusztítóbb és legvéresebb mézarlása után közreműködhessünk az újjáépít- és hatalmas munkájában.

Péter megszorítja a csuklómát és int, hogy figyeljek.

Vörös katona kerül elő, vödörrel a kezében s a kút felé tart. Nem zavarjuk, hadd merítse meg a vödört.

Vajjon merre tart? Nem sejti, hogy minden lépését megfigyelik. Egyked- vüen, álmosan bandukol ki a tanya- udvarról s a dűlőn kapaszzkodik felfelé. Bizonyos, hogy a bolsik valamely új előretolt állást szálottak meg itt.

Világos van és nem szabad, hogy az oroszok észrevegyenek bennünket. Keserves, kétórás küzdelemmel tesz- szük meg azt az ötszáz métert, amely elválaszt bennünket a tanya tulsó határától, ahonnan egy erdei fátelpe- pilantunk meg. A mi muszkánk oda cipelte a vödör vizet.

A lélegzetünket is visszatartjuk, mégis kitűnik, hogy hiába voltunk a legóvatosabbak. A vörösök megsejt- tettek valamit s vaktában megnyitják felénk a tüzet.

Megfigyelőhelyünkről villámgyor- san belegördülünk egy sáros vízmo- sásba. Eppen csak a fejünk látszik ki. Lapulunk...

Tisztán ki tudjuk venni két golyó- szórónak és egy géppuskának a tang- ját. Nyilvánvaló, hogy a fátelpe- géppuskás, golyószórós tényket telepí- tettek a vörösök, első védelmi vo- nalaiktól mintegy kilométernyi tá- volságra.

...Visszatérésünk ugyanolyan ke- servesen történt, mint amilyen lassan

és óvatosan kuszunk előre a vörösök tüztészkéig. Késő délután volt már, mire visszakerültünk a századhoz. Péter szakaszvezető jelentést tett a parancsnoknak, aki azonnal közölte a megfigyelés eredményét a mögöttünk álló gépvontatású tüzéreg parancsnokával.

Mialatt mi éhesen nekiestünk a borsóízleléknek és a iött marhahúsnak, az alatt tüzérségünk megnyitja a tüzet az általunk felderített szovjet tüztészekre. Gyújtógránátokkal lövik a fiatelepet.

Ebédelés közben halljuk, hogy a balszárnyunkon küzdő német csapatok elloptak egy szovjet ejtőernyőt, akinél több érdekes iratot és utasítást találtak. Kiderült, hogy most már nemcsak ipari szabotázs-cselekményekre kiképzett embereket dobnak le ejtőernyővel a hátszágban, hanem papi ruhába öltözött propagandistákat is. Ezeknek az a feladatuk, hogy politikai és vallási egyenletlenkedéseket szítsanak köztünk. Némelyiküknek a nemzetiségi ellentéteteket kellene kiélezniük, másoknak pedig az a parancsuk, hogy osztályharcokra izgassanak.

A tábori telefon megszólal s jelentik, hogy tüzérségünk szétlőtte a bolsevikit lézket. A fiatelep lángol.

— Kipörköltük a bolsikat — mondja mosolygva a századparancsnok — a propagandistákkal sem lesz több sikerük!

Sikeresen vizsgáztak a honvédek a magyar nyelv és analfabeta hallgatói

(Nagyvárad.) A városi Népművelési Bizottság eredményesen végzett munkáját dicséri az az akció, mely szerint azt tüzték ki feladatukul, hogy a magyar nyelvet nem ismerő vagy az írástudatlan katonák részére tanfolyamot rendeznek és azon igyekeznek a hallgatókat ebben a tudatlanságukban megfelelő oktatásban részesíteni.

Az akció során a nagyváradai tábori tüzérezred legénysége közül kiválasztották elsősorban az analfabétákat és ezek közül 46 katonát 60 órán át tanfolyamon vett részt a Vitéz-utcai állami elemi iskolában, ahol Weiser Imre és Salánki János tanítók megfelelő módon ismételték őket.

A katonák közül 40-en kitűnő sikerrel végezték a tanfolyamot és május 13-án délután 6 órakor megtartott vizsgán dr. Maritsa Dénes kir. tanfelügyelő, Vidor József, a városi Népművelési Bizottság titkára és dr. Dalló Gyula városi kultúratanácsnok előtt behozták a vizsgaeredményeket. Erről szabályszerű bizonyítványt is kaptak.

A vizsgalábizottság előzőleg résztvett a magyar nyelv ismeretében járattalan katonák számára ugyancsak 60 órás tanfolyam vizsgáján, ahol a magyarul eddig nem tudó katonák meglepő haladásal tették tanubizonyosságot a magyar nyelvben való tanulásról. A katonák a feltett kérdésekre majdnem tökéletes magyarsággal feleltek és megsemm látszott rajtuk, hogy pár hónappal ezelőtt alig értették a magyar szót.

A tanfelügyelő és a bizottság tagjai elismerésüket fejezték ki a népművelési titkárnak, valamint a tanítónak a kiváló teljesítményért.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

Feketéhez 1, tejeskávéhoz és teához 2 kockacukrot szabad kiszolgáltatni

Nagyvárad thj. város polgármestere 22.672—1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Kereskedelem- és Közlekedésügyi Miniszter Urnak 61.533/I—1942. sz. alatt kiadott rendeletében foglaltak alapján felhívom a város területén levő vendéglátóipari üzemeket, hogy fogyasztók részére a mai naptól kezdve feketekávéhoz egy drb., tejeskávéhoz és teához pedig legfeljebb két drb. kockacukrot szolgáltatassanak ki. Figyelmeztetem a vendéglátóiparosokat, hogy — amennyiben ezt az utasítást nem tartanák be, — az esetben a cukorellátás terén ellenük szigorubb rendszabályok alkalmaztatnak.

Egyidejűleg felhívom a város területén működő vendéglátóipari üzemek tulajdonosait, kiknek a következő havi cukorszükséglete 100 kg-ot meghalad, igényüket minden hónap 16-ig jelentsék be írásban a város Közlekedési Hivatalában.

Nagyvárad, 1942. május hó 13.

Dr. Gyapay s. k.

polgármester.

Angoranyultenyésztési összejövetel a HONSz helyiségében

Csütörtök délután az angoragyapjas nyultenyésztés iránt érdeklődő hadirokkantak Havadi Nagy Márton alelnök vezetésével összejövetelt tartottak, melyen dr. Karl Lajos kiváló nagyváradai tenyésztő igen érdekes és szakszerű előadását hallgatták végig. A jelenlevők több kérdést intéztek az előadóhoz és sokan elhatározták, hogy tenyészállatokat szereznek be. Az összejövetel végén Major Ákos gyorsíró, szakiskolai igazgató, aki országosan elismert tenyésztő és szakíró, azzal a kedves meg-

lepetéssel szolgált, hogy két darab igen értékes belga óriás húsnyulat ajándékozott a rokkant szövetség akciójának céljaira.

Folyó hó 20-án, szerdán délután 7 órakor újabb összejövetelt tartanak, melyen az angoranyultenyésztés kérdéseinek további megbeszélésén kívül Major Ákos igazgató tart előadást a húsnyultenyésztésről. Erre az alkalomra ismételt felhívjuk a hadirokkantak és hadiözvegyek, valamint az érdeklődő vendégek figyelmét.

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találják elhelyezkedést a váradai munkanélküliek?

(Saját tud.) A váradai munkásfronton sajnos lényegesebb változás még nem állott be, habár a tavaszi építkezések is és egyéb szezonmunkára régóta várnak a munkanélküliek. A munkakeresők száma a múlt hónap május közepén is 350-en felül van, ezzel szemben munkaalikalom mindössze 30 munkásnak kínálkozik. Ezek a számok természetesen nem jelentik a váradai munkások helyzetének teljes képét, azonban a munkaközvetítő hivatal nyilvántartásából meg lehet állapítani az általános helyzetet is, ami egyébként csak számokban más, lényegesen nagyobb. Mert köztudomású, hogy igen sok munkás és munkaadó nem veszi igénybe a munkaközvetítő munkáját. A nagyváradai Munkaközvetítő Hivatal május hó 13-án kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 268 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphat:
10 állandó háztartási alkalmazott, 7 cipész, 2 cipőfelsőrészkesztő, 3 bádógos, 2 reszelővágó, 3 borbély, 1 vasztergályos, 1 asztalos, 1 női-szabónő, 1 gyermeknevelőnő.

Foglalkozást keres:
102 ipari szakmunkás, 23 minden szolga, 55 gyári betanított és egyéb segédmunkás, 51 napszámos, 17 üzleti alkalmazott, 9 magántisztviselő (nő), 76 állandó háztartási alkalmazott, 20 bejáró-takarítónő, 2 gyermeknevelőnő, 1 kapus, 1 ker-

Elhelyezést kereső tanoncok:

1 vasztergályos, 1 géplakatos, 1 asztalos, 1 szűcs, 1 hentes, 1 nyomdász, 7 üzleti alkalmazott.

Betöltendő tanonc helyek:

3 asztalos, 1 fényképész, 2 műszerész, 1 kalapos, 2 géplakatos-vasztergályos, 1 borbély, 1 nőifodrász (nő), 1 szabó, 1 butorfestő.

Foglalkozást keresnek ipari szakmunkások:

Ács 1, asztalos 11, bádógos 2, fodrásznő 1, butorfényező 2, cserépfedő 1, cipész 9, cipőfelsőrészkesztő 1, gépész 7, gépkezelő 1, gépkocsivezető 5, gyári segédmunkás 16 férfi, 29 nő, hentes 6, kárptos 1, kereskedősegéd 17, keféző 1, kovács 5, kömüves 7, könyvkötőnő 2, lakatos 5, magántisztviselő 2 férfi, 7 nő, molnár 3, műszerész 1, napszámos 51, nyomdász 1, férfiszabó 10, női szabó 1, szállodai szakmunkás 4, takács 1, szűcs 1, vasztergályos 3, vasöntő 1, villanyszerelő 6, reszelővágó 2.

A közvetítés teljesen ingyenes. A munkaadók megbízásait a munkaközvetítőnél szóval, levélben vagy telefonon is bejelenthetik, a munkakeresők személyesen jelentkezzenek.

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ**

Gündisch BEAC Magyarország törvívó bajnoknője

A magyar Vivó Szövetség csütörtökön rendezte a női törvívás egyéni bajnokságát. Magyarországi ideai törvívó bajnoknője Gündisch BEAC 6 győzelemmel, második Marvarich Postás 5 győzelem, harmadik Buchwald BBTE 5 győzelem, negyedik Hollerbachné.

A nagyváradai állami polgári fiúiskola igazgatóságának közlései

Értesítem a júniusi magánvizsgákra jelentkezett magántanulókat, hogy a tankerületi kir. Főigazgató úr az írásbeli magánvizsgák idejét június hó 2-ában állapította meg. Minden magántanuló a fent jelzett napon, reggel 8 órakor iskolánknál írásbeli vizsgálaton jelenjen meg.

1. Hozzon magával író- és rajzszereket. Az írásbelihez szükséges miniszter-papírt nálunk kapja.

2. Hozza magával az otthon készített rajzokat és kézimunkákat.

3. Továbbá a magyar nyelvből tanult olvasmányok és versek jegyzékét, osztályonként külön-külön papírra írva. E jegyzék benyújtása nélküli írásbelit nem tehet.

4. Hozza magával a beiratkozáskor kapott nyugtát.

5. A vizsgadíjat az írásbeli megkezdése előtt kel befizetni.

7. Az írásbeli vizsgálat tárgya: magyar nyelv, számtan és rajz. Az írásbeli napján hittanból, énekből, kézimunkából és román nyelvből is vizsgáznak.

8. Akik két osztályból tesznek vizsgálatot, azok a fentjelzett napon az egyik osztályból s a rákövetkező nap a másik osztályból tesznek írásbelit.

Igazgatóság.

RÁDIÓ

Szombat, május 16.

6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.

10.15 Magyar nóták.

11.20 Egyveleg.

11.40 Mit nézünk meg?

12.10 Szórakoztató zene.

13.30 Honvédeink üzennek.

14. Sovinczky László szalonzenekara.

15.20 Művészelemzők.

16.10 Ifjúsági rádió.

17.15 A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara.

18. Ahol gyermek voltam. (Elbeszélés.)

18.20 Táncczene.

19.20 Hangképek innen-onnan.

19.50 Magyar nóták.

20.20 Kutya a kertben. (Előadás.)

20.40 Énekes, zenés részletek a Tahiti gyöngye című operettből.

21.20 A férfitavat női szemmel. Vidám csevegés.

22.15 A Balatoni Társaság hangversenyének II. része.

23.25 Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.

00.15 „Üzen az otthon.” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DRÉSZÓ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postafiókárképzésként csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

ÖTVENEZER EMBER VETT RÉSZT A SZENT PÉTER BAZILIKÁBAN XII. PÁPA JUBILEUMI MISÉJÉN. Vatikánból jelentik (Stefani): Több mint 50.000 ember vett részt a Szent Péter székes-egyházban a pápa jubileuma alkalmával mondott szentmisén. A Szentatya a körülményekhez képest csak csendes misét mondott. Jelen voltak a szentmisén a diplomáciai testületek tagjai is. A pápa szentbeszédét is mondott, amelyben a teremtő és vigasztaló eszméhez folyamodott, hogy éreztesse és megértesse az emberekkel a jelen órák súlyos felelősségét, amikor a régi világ fájdalmas vajdásából új világnak kell megszületni. A Szentatya a Szent Péter bazilika erkélyéről Urbi et Orbi áldást osztott.

VARGA MINISZTER SOPRONBAN. Sopronból jelentik (MTI): Varga József kereskedelmi és iparügyi miniszter választókerületében töltötte az Áldozócsütörtököt. A miniszter reggel szentmisén vett részt, amelyen 1200 levente áldozott, majd megtekintett egy gyártelepet. Utána a MEP helyiségében küldöttséget fogadott.

Magyar, német és spanyol sebesültek Firenzében. Firenzéből jelentik (MTI) A Stefani jelenti: A város meghívására Firenzében üdülő olasz, német, spanyol és magyar hadisebesültek Firenze és környéke nevezetességeinek megtekintése után fogadó estén vettek részt. A lakosság lelkesen ünnepelte a sebesülteket.

Vágja ki!

50 fillért visszkap,

ha 6 pengőn felül vásárol nálam

Horváth Károly

harisnyaház, Hlatky Endre-u. 8 sz.

32 EZER LEVENTE KÖZÖS SZENT-ÁLDOZÁSA BUDAPESTEN. (Saját tud.) Áldozócsütörtökön a budapesti iskolán kívüli és tanonciskolás leventék közös ünnepi szentáldozáshoz járultak. Ezalkalommal a Hősök-terén Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás mondott ünnepi szentmisét és szentbeszédet, majd száz pap segítségével 32.000 katolikus levente járult szentáldozáshoz. Az ünnepi mise urfelmutatása alatt az ország összes katolikus templomában megszólaltak a harangok, hogy hirdessék a magyar leventeintézmény vallás-erkölcsi alapon való átszervezését. A leventefejesség szentáldozásán megjelent a honvéd vezérkar főnöke, az ifjúság honvédelmi nevelésének és a testnevelésnek országos vezetője és a leventék országos parancsnoka is.

Orvosi hír. Dr. Schmidt Jenő egyetemi magántanár, a nagyváradi Állami Kórház szemészorvosa folyó hó 15-én rendelőjét megnyitotta, Szaniszló-utca 20. sz. alatt. Rendel délután fél 4-től 5-ig, szombat és ünnepnap kivételével.

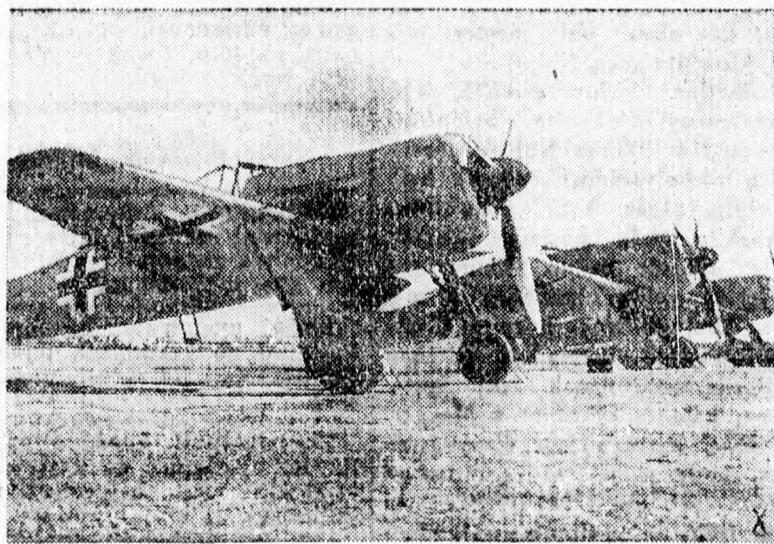
ÜNNEPÉLY XII. PIUS PÁPA TISZTELETÉRE. Saját tud. XII. Pius pápa áldozócsütörtökön ünnepelte püspökké szentelésének 25-ik évfordulóját. Ebből az alkalomból a nagyváradi Orsolya-zárda leány-liceuma és leány-gimnáziuma szép ünnepélyt rendezett. Az ünnepi beszédet Bélteki Ferenc hittanár mondta. Beszédében méltatta a Szentatya nagyságát és meleg hangon emlékezett meg azokról a szálakról, amelyek a mostani Szentatyát a magyar nemzethez fűzik. Az ünnepélyen a két iskola növendékei zongoraszámmal, az egyes osztályok énekkari számokkal, szavalókórossal, egyéni szavallatokkal szerepeltek. Az ünnepély a pápai himnusszal ért véget.

Új kerékpárok JAKAB műszerésznél!
 részletre is. Javítások olcsón **JAKAB** Kossuth-u. 5 Tel. 23-30.

HEVES FÖLDRENGÉS VOLT GUAYAQUILBAN. (Bucnosaires.) Most érkezett híre annak, hogy az equadori Guayaquil kikötővárosban szerdán éjszaka heves földrengések voltak. A legújabb quillói hírek szerint Guayaquilban a földrengés két percig tartott és a város egy részét teljesen rombadöntötte. Több száz halott és sebesült áldozata van a természeti csapásnak. A rombadöntött házak között van az Egyesült Államok konzulátusa is. A Guayaquil közelében fekvő Milacro város részben szintén elpusztult. Más hírek arról szólnak, hogy Esmeraldas városa is rengeteget szenvedett a földrengéstől. (MTI)

ÖNGYILKOSSÁGOT KÖVETETT EL EGY 18 ÉVES LEÁNY. Saját tud. Pénteken a kora reggeli órákban sürgősen kihívták a mentőket a Rákóczi-út 16 szám alá, dr. Sarkady Sándor ügyvéd lakására. Itt volt rövidebb idő óta alkalmazásban Szabó Piroksa hegyközüllaki fiatal leány. Szolid életű, rendszerető volt, így ismerte gazdája, de arról is tudott, hogy a leánynak udvarlója volt. Ma reggel keresték a leányt a hosszas keresés után a padlásán találták meg az egyik gerendára felakasztva. Amikor a végzetes tettet a házbeliel észrevették, a teste még meleg volt. Azonnal kihívták a mentőket, akik azonban csak a bealott halált tudták megállapítani s így nem is szállították be a Kózkórházba. A rendőrség vizsgálata lapzártakor még tart. A jelek szerint Szabó Piroksa szerelmi bánata miatt követte el tettet.

ZÁSZLÓSZENTELÉS. A Nagyváradi I. ez. állami népiskolánál május 17-én, d. e. 10 órakor zászlószentelési ünnepély lesz, melyre az érdeklődőket ezután is szeretettel meghívja az Igazgatóság.

Focke-Wulf vadászok utrakészen

Korona Filmszínházban a francia filmváltás legkiválóbb remeke
Egyetlen éjszaka
 Pierre Blanchar és Renée St. Sir legragyogóbb alakítása.
 Péntek, szombat, vasárnap.

Többmillió munkanélküli van az Egyesült Államokban. Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani jelenti: Az amerikai gyáripár hatalmas erőfeszítése ellenére is a munkanélküliek száma változatlan. Washingtoni megállapítás szerint mindössze 300.000 munkanélkülit tudtak munkába állítani és több milliót nem tudnak foglalkoztatni.

Márky Géza gyásza. Súlyos csapás érte Márky Gézát, a Szigligeti színház kiváló fiatal szerelmes színészét. Szerdán este 7 órakor, hosszas szenvedés után elhunyt felesége. Néhány évvel ezelőtt támadta meg a veszedelmes kór a virágzóan szép fiatalasszony szervezetét és hiábavalónak bizonyult az orvosok önfeláldozása, a férj szerető réttegése, a hosszú hónapokon át tartó sanatoriumi ápolás, Márky Gézánét nem lehetett megmenteni az életnek. A haláleset híre ószinte megdöbbenést váltott ki a színészek és a barátai körében. A tragikumot növelte az a tény, hogy Márky Gézának nyolc órákor játszania kellett az „Urillány”-ban. A fiatal színész hősiességével a közönség mit sem vehetett észre a belsejében lezajló összekuszáltságból. Márky Gézánát pénteken délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra. A temetésen résztvettek a színtársulat tagjai, valamint Márky Géza kiterjedt baráti és ismerős köre.

Hirdetmény. Nagyvárad thj. városának szüksége van 100 (Egyszáz) darab egyenként 25 literes tartalmu tejszállító kannára. A kannák lehetnek jóállapotban lévő használt kannák is. Az ajánlatok irásban Nagyvárad thj. város gazdasági ügyosztályához iránydók be. Nagyvárad, 1942. május 15. Klemens Rezső s. k., gazdasági tanácsnok.

SPORT

Az eső miatt felbeszakadt a NAC-Törekves mérkőzés

(Saját tud.) A tegnapi ünnep sportműsorába, amely annyi szépet ígért, erősen belezólt a csunya eső idő, amely éppen az annyira várt NAC-Törekves mérkőzést mosta el, úgy hogy azt a 18. percben félbe kellett szakítani.

A kedvezőtlen időjárás ellenére is mintegy 400 főnyi közönség jelent

Illatszertár

megyesszékhelyen, jó forgalmú, teljes berendezéssel, árukészlettel, **ELADÓ.** Ajánlatokat „Biztos megélhetés” jellegével a kiadóhivatal továbbítja.

del utána Kovács II., aki újra a jobb-szélen kapott helyet a zöldfehérek csapatában, kiegyenlített. A NAC-ból hiányzott Bodola, Deményi és Haláti.

A Rhédey-kertben II. osztályu körületi bajnoki mérkőzésen 3:2 arányban győzött a N. MAV II. a Sarkadi Cukorgyár ellen. meg az Erzsébet-ligeti pályán, hogy tanuja legyen az egyes mérkőzéseknek.

Eredmények: NAC ifi—N. MAV ifi 3:1 (5:1), NAC utánpótlás—Oroszázi TK 3:1 (5:1), Nagyváradi MAV—Békésszentandrás Hunyadi 10:1 (5:1).

Ezután került sor, illetve került volna sor a NAC-Törekves találkozóra. A mérkőzést az egyre erősödő eső miatt a 18. percben félbe kellett szakítani. Az addigi eredmény 1:1 volt. A vezető gólt a pirosfehérek szerezték meg Mihók góljával. Rövid-

Színház-Zene-Művészet

Kemény Gizella bemutatkozása a Szigligeti Színházban

Lejött Budapestről Kemény Gizé, egy most végző kis színiakadémiai növendék, akinek annyi színművészeti múltja van, hogy eljátszott két szép szerepet az akadémia vizsgálódásain és mint eegéderő néhány kisebb szerepet alkötött nagy sztárok mellett különböző fővárosi színpadokon. — és egyszerre nem kisebb feladatot vállalt, mint-hogy Bulla Elma után eljátssza a Szigligeti Színházban Zilahy Lajos *Urilány* című darabjának főszerepét. És a közönség, amely zsufozásig megtöltötte a színházat, egy jelentős tehetség megnyilatkozásainak tapsolhatott, akinek játéka — talán egészen apró technikai kialakulatlanúságokat leszámítva, — sehol sem emlékeztetett a kezdő színésznő elindulására.

Első jeleneteiben még némi elfogódottsággal küzdött; a légkör, amelyet az írő a jelenetekben teremt és amelynek trivialisitását nem tömpítja rendezői mérséklet, talán ránehezedett művészi egyensúlyára, ez azonban a későbbi drámai fordulatok mozgalmasságában oly erővel bontakozott ki, hogy egycsapásra meghódította és magával ragadta a közönséget.

Oly fölületes otthonossággal mozog a színpadon ez a nagyintelligenciájú, tehetséges, szöke kislány, mintha hosszú gyakorlat edzette volna meg. Vannak játékaik, amelyek megdöbbennek az embert: honnan vesz ez a gyerek, aki ma is zárdái leányotthonból jár iskolába és a „Koncert” előadásaira, ennyi életismeretet és jellemző készséget. Egy-egy mozdulatában, hangletésében elképesztő mélységek tárulnak fel s a lélek legelrejtettebb zugába nyújtanak bepillantást. Az érzések forró áradattal hullámszerűen át rajta s az egyszerű tárgyalásokban éppúgy, mint a nagy feszültségek pillanataiban a legkövetkezőbb átéltség lenyűgöző erejével hat. Uralkodik a színpadon s delejes feszültséggel köti azt a nézőtérrel össze. Szíve van és könnyű, finom kézzel markol bele a szívekbe. Megrázó volt az szelid meghatósságai, tiszta vívódásai, bátor kitérései egyaránt. Szintiszta életet adott, tulajdonságok és modorosságok nélkül s a hatás a közönség könnyekig menő megindultságában boldog derűjében, lelki felemelkedésében jelentkezett. Őde fiatalos, sugárzó szépsége erős illúziót keltve, érvényesült az Urilány hasonló adottságokat feltételező szerepében s ugyanakkor nem hiányzott játékában a máris meglepően kiforrott tehetség érzékeltető ereje sem. Még humora is van, ami ritka és becses tulajdonság az alakító művészetben s ez egyik komoly jele annak, hogy Kemény Gizinél a fejlődés nagy lehetőségeivel állunk szemben.

Bizonyos, hogy a fiatal színésznő, aki próbafelépésén esett át, valóban átütő sikerrel az Urilány szerda esti előadásán, rövidesen az új tehetségekre váró magyar színművészet büszkesége lesz.

Ugyancsak szerda este mutatkozott be a nagyváradi közönségnek *Fajk Rózi*, a kitünő anyaszínésznő, aki közvetlen nyugodt játékával kiválóan alkalmasnak látszik arra, hogy ebben az — eddig

betöltetlen — szerepkörben a Szigligeti Színház tagja legyen. (*)

Színházi iroda közleményei:

— **Ma, pénteken este mutatja be** a színház Farkas Imre legszebb operettjét a Királyné rózsáját, Dolly Ferenc rendezésében, gyönyörű kiállításban. A gyönyörű muzsikája, romantikus operett Erzsébet királyné legendás korában játszódik, s tele van finom humorral és szenzációs táncokkal. Főszereplők: Moóry Luci, Radnóthy Éva, Koltay Aranka, Tanay Emil, Kozma Andor, Barys Béla és Berengh Béla. — A Királyné rózsája pénteken, szombaton este, vasárnap délután és este kerül színre. — **Charley néneje**, a nagyszerű ka-

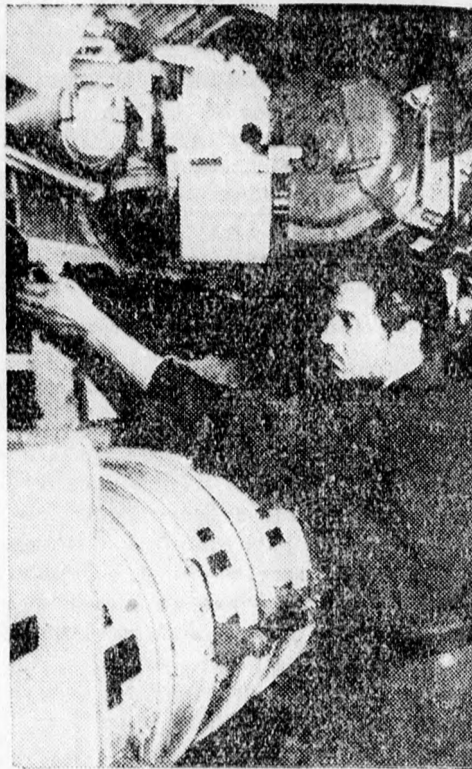
cagatós bohózat szombaton délután 4 órai kezdettel filléres helyárrakkal van a színház műsorán Moory Lucy, Inasz Klári, Kozma, Barys, Márky és Berengh Bélával a főszerepekben.

— **Boronkay lányok** című nagyszerű operett-ujdonság hétfőn este a Nép-művelési Bizottság rendezésében kerül színre.

— **Fényes Aliz**, a budapesti Várszínház művésznője kedden, szerdán és csütörtökön délután és este vendégszerepel a színházban. Vendéjátékai iránt városszerte máris óriási érdeklődés nyilvánult meg. Kedden, szerdán és csütörtökön este Zilahy Lajos: *Tábornok* című színművében lép fel, míg csütörtökön délután *Hazudj nekem* című Bókay János vigjáték ujdonság főszerepét alakítja. Mérsékelttel felemelt helyárrak. Legdrágább jegy 4.50 P. Jegyek elővételben már kaphatók.

HETI MŰSOR:

Pénteken este: **Királyné rózsája**. Szombaton délután 4 órakor: **Charley néneje**. Szombaton este: **Királyné rózsája**. Vasárnap délután 4 órakor: **Király-**

Gondosan figyelik a tengerelátjáró gépeit

né rózsája.

Vasárnap este: **Királyné rózsája**. Hétfőn este: **Boronkay lányok**. Kedden este: **Tábornok** (Fényes Aliz). Szerdán este: **Tábornok** (Fényes Aliz). Csütörtökön délután 4 órakor: **Hazudj nekem** (Fényes Aliz). Csütörtökön este: **Tábornok**.

Luigi M. Magistretti hangversenye

Nagyvárad, *Saját tud.* A Magyarországi Olasz Kulturintézet Nagyvárad fiókjá 1942. május 13-án, szerdán este rendezte meg a Református Kulturpalota dísztermében Luigi M. Magistretti olasz hárfaművész hangversenyét. Pontosan fél 9 órakor csétesapódik a függöny, a színpad kis emelvényén remekbekészült, meszerüen szép Ehrard-hárfa áll. Az értéke egész vagyon. (50—60 ezer pengő az ára!) Egy pillanattal később megjelenik a Mester. Magas, szikár alak, aszkéta arc, őszülő haj, hatalmas sas-orr jellemzik. Könnyedén meghajol, helyet foglal, fekete selyemkendőt terít a jobb vállára, magához öleli hangszerét, a szeméit lecsukja és játészani kezd. Játészik a hárfán és játészik a szíveken. Újjai boszorkányos ügyességgel siklanak végig a nemes hangszer hurjain. — a hárfá hol suttoz, hol mennydörgő erővel dübörög, itt-ott felsikolt, majd a szférák-zeneje égien finom hangjain dalol és az elképedt, lenyűgözött hallgatóság elhűvölten döbben rá, hogy a színpadon a királyi hangszer egyik legnagyobb mestere muzsikál. Luigi Magistretti három részben 17 darabot adott elő tökéletes, maradéktalan művészettel. Minden száma után percekig zúgott a taps, de a legnagyobb sikert Paradisi: Toccata-ja, Pescetti: Allegro-presto-ja, Zankowro: két bulgár dala, Debussy: Arabeszk-je, Ravel: Harangok szárnyalása, Panizza: Hangversenytanulmánya és Paganini—Magistretti: A vallomás című műve aratta. A művész a szünni nem akaró ünneplést két olasz dal mesteri előadásával köszönte meg.

A feledhetlen élményt jelentő, értékes hangversenyt (díjtalan belépéssel rendezte meg az Olasz Kulturintézet), meglepően csekélyszámu közönség hallgatta végig. Igaz hogy *Magistretti* mester csak a hárfá hurjain játszott, ha kötélen táncolt volna, bizonyosan többen lettek volna kíváncsiak a művészetére. Tartunk tőle, hogy a Nagyvárad kulturájáról megindult vitában *Tátray Barna* tanár úrnak lesz igaza. Egyébként: hála és köszönet a Magyarországi Olasz kulturintézet Nagyvárad fiókjának, mely gavalléros gesztusával

lehetővé tette, hogy Nagyvárad zene-rajongói a kiváló olasz művészt Luigi Magistrettit és ragyogó művészetét megismerhették.

(a. e.)

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Kiadó, szép tiszta burorozott szoba egy személynek. Auilich Lajos-u. 28. 412

Szoba-konyhás lakást keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

Adás-vétel

Eladó lemezolló és kétkerékű rugós kézikocsi, Nilgész-telep, Toborzó-utca 3 Csuzi. 398

Teljesen jókarban levő modern konyhaburort megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 410

Hülénele

Panizi a bihari hegyekben keresztény családnak nérbeadó. Cim a kiadóban 420

Üzleti vállalkozásban résztvennék 7000 pengővel. Ajánlatokat „Aktív” jelígere a kiadóba. 417

Háromrészből álló kocsmái helyiséget étkezdének is alkalmas, azonnalra kiadom. Torna és Mátyás király utca sarok. 419

Allást nyec

Ercetszigeti öskeresztény fiatalembert irodai munkára felveszünk, nyelv-és gépirás tudással rendelkezők előnyben. Cim a kiadóban. 421

Irodai gyakornokot, gépirási gyakorlattal, jó kézirással, felveszünk. — Jelentkezés: Belvárosi mozgó, 11—1, 5—7. 422

Tisztviselőnt, kezdő állásba felvesz Favorit Cipőgyár. Jó kézirás, hibátlan számolás és helyesírás feltétlenül szükséges. 415

Keresek öskeresztény szövs munkásokat Darabant Andrásh szövsöde. Várdaszőlös, Timár-u. 28. 413

Keresünk azonnalra vendéglónkbe kiegészítéssel bíró egyémet. „Hangya” szövetkezet, Bihardioszeg. 409

Cipész segédet keresek vegyes munkára. Németh József, Mussolini-tér 11. 414

Allást keres

Intelligens fiatal leány keresztény uriházhoz, gyermek, beteg, vagy idősebb pár mellé ajánlkozok vidékre „Szeretet” jelígere a kiadóba. 411

Intelligens özvegy elmenne magánoshoz vagy házaspárhoz házvezetőnőnek, vidékre is. Hodossy M-u. 35. 418

Kereskedelmileg képzett öskeresztény könyvelő, bank, iparvállalat vagy kereskedésben, magyar, német és szerb nyeltemmel, bármilyen állást vállalom. Ajánlatokat „Elet” jelígere kérem a kiadóba. 403

KERESKEDELMIT végzett leány délelőttre irodai alkalmazást keres. Cimeket a kiadóba kérek.

Kiszolgálólánynak üzletbe vagy cukrászdába ajánlkozom. Cimeket a kiadóba kérek 404

Elveszett

Egy női cipőjegyet találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti a lap kiadóhivatalában. 423

ELVESZETT május 9-én Szarka Lajos névre szóló katonai igazolvány. Kérem a becsületes megtalálót, adjja be a Szent László-nyomdába.

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda R. T.
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Férfiruhákat használ-
takat, legjobban áron
vehet, eladhat

MOLNÁR

használatra üzletében
Bémer-tér 1 (udvarban).
Hívásra házhoz iövök